

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Podstawy pedagogiki dla nauczycieli cz. 2 (ćwiczenia)

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Nauczanie matematyki i informatyki		Cykl dydaktyczny 2025/26	
Specjalność -		Kod zajęć 06NMIS.21K.01342.25	
Jednostka organizacyjna Wydział Matematyki i Informatyki		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Renata Wawrzyniak-Beszterda		
Prowadzący zajęcia			
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Poszerzenie i pogłębienie wiedzy dotyczącej profesjonalnego warsztatu nauczyciela, warunków jego rozwijania oraz nauczycielskiej pragmatyki zawodowej.
C2	Wzbudzanie refleksji nad perspektywami własnego rozwoju w zawodzie nauczyciela oraz wrażliwości na etyczne dylematy w pracy nauczyciela.
C3	Zapoznanie z socjo-psychopedagogiczną sytuacją ucznia z doświadczeniem migracyjnym w kontekście jego edukacji w polskiej szkole.
C4	Poszerzenie i pogłębienie wiedzy dotyczącej zjawisk zachodzących w zespole klasowym i pracy wychowawczej z uczniami w okresie adolescencji (szkoła ponadpodstawowa). Analizowanie dobrych praktyk w pracy wychowawczej z młodzieżą.
C5	Wprowadzenie w zagadnienia dotyczące oceny jakości pracy szkoły.

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i rozumie specyfikę profesji nauczycielskiej oraz etykę zawodową nauczyciela. Zna pragmatykę zawodową oraz tematykę oceny jakości pracy nauczyciela.	B2.W1, B2.W2	Esej, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
W2	Zna i rozumie dynamikę rozwoju zawodowego nauczyciela wraz z potencjałem i zagrożeniami każdego z etapów rozwoju oraz wariantów tożsamości zawodowej/typów karier zawodowych.	B2.W1, B2.W2, B2.W4	Esej, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
W3	Zna tematykę oceny jakości pracy szkoły (oraz systemu edukacyjnego) w świetle wyników pomiarów diagnostycznych oraz mierzenia osiągnięć szkolnych uczniów.	B2.W1	Esej, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Rozumie sytuację psychospołeczną ucznia z doświadczeniem migracyjnym, potrafi udzielić mu wsparcia. Zna regulacje prawne dotyczące szkolnej sytuacji ucznia z zapleczem migracyjnym.	B2.U1, B2.U3, B2.U4, B2.U5, B2.U6, B2.U7	Esej, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
U2	Rozumie konieczność różnicowania wsparcia udzielanego uczniom z różnych układów ryzyka, potrafi takie wsparcie zaplanować.	B2.U1, B2.U4, B2.U5, B2.U6, B2.U7	Esej, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Jest gotów podejmować działania na rzecz kształtowania dojrzałej tożsamości zawodowej i radzenia sobie w toku profesjonalnej biografii z wyzwaniami zawodowymi.	B2.K2, B2.K3, B2.K4	Esej, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Specyfika startu zawodowego (potencjał i zagrożenia). Dynamika rozwoju zawodowego nauczyciela oraz warianty tożsamości zawodowej.	W1, W2, K1	Ćwiczenia
2.	Wsparcie uczniów z różnych układów ryzyka: potrzeba równowagi w układzie wsparcie-zasoby ucznia/jego środowiska-doświadczane obciążenia. Analizy przypadków.	U1, U2	Ćwiczenia
3.	Dzieci i młodzież z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole.	U1, U2	Ćwiczenia
4.	Ocena jakości pracy szkoły w świetle badań diagnostycznych oraz pomiarów osiągnięć szkolnych uczniów	W3, K1	Ćwiczenia
5.	Ocena pracy nauczyciela w szkole. Pragmatyka zawodowa.	W1, W2, W3, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda warsztatowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	80% obecności na zajęciach. Esej przygotowany zgodnie z wymaganiami przekazanymi przez prowadzącego zajęcia. Portfolio (zaliczenie zadań realizowanych w ramach zajęć). Kryteria oceniania: • bardzo dobry (bdb; 5,0): student osiągnął planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu zaawansowanym • dobry plus (+db; 4,5): student osiągnął planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu bardzo wysokim, mogły pojawić się nieliczne błędy lub niepoprawności • dobry (db; 4,0): student osiągnął planowane efekty uczenia się obejmujące istotne aspekty w stopniu dobrym, mogły pojawić się błędy lub niepoprawności • dostateczny plus (+dst; 3,5): student osiągnął planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się poważniejsze błędy lub niepoprawności • dostateczny (dst; 3,0): student osiągnął planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się liczne błędy i niepoprawności • niedostateczny (ndst; 2,0): student nie osiągnął planowanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kwiatkowska H., Pedeutologia, Warszawa 2008.
2. Janowski A., Pedagogika praktyczna. Zarys problematyki-zdrowy rozsądek-wyniki badań, Warszawa 2007.
3. Uczeń i uczennica z doświadczeniem migracyjnym w szkole (pakiet materiałów)
<https://ceo.org.pl/uczen-i-uczennica-z-doswiadczeniem-migracyjnym-w-szkole-jak-ich-wspierac/>
4. Brzezińska A., Dzieci z układu ryzyka. W: A. Brzezińska, S. Jabłoński, M. Marchow (red.), Ukryte piętno. Zagrożenia rozwoju w okresie dzieciństwa (s. 11-37). Poznań 2003.
<https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/4767/1/2003%20ABrzezi%C5%84ska%20Dzieci%20z%20uk%C5%82adu%20ryzyka.pdf>
5. Żółtak T., EWD jako sposób badania efektywności szkół, Warszawa 2013, s. 27-47
<file:///C:/Users/student/Downloads/ciekirozwojuedukacyjnegomodziey-szkoypogimnazjalne.pdf>
6. J. Madalińska-Michalak, Pedeutologia. Prawno-etyczne podstawy zawodu nauczyciela, Warszawa 2021.
https://www.pl/data/include/cms//Pedeutologia_Madalinska_Michalak_Joanna_2021.pdf?v=1630564867528

Dodatkowa

1. Kulon F., Majkut P., Interpretacja trzyletnich wskaźników Edukacyjnej Wartości Dodanej, 2009
http://www.ptde.org/file.php/1/Archiwum/XV_KDE/pojedyncze/kulon-majkut.pdf
2. Instytut Badań Edukacyjnych, Edukacyjna Wartość Dodana, <https://ewd.edu.pl/>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	5
Przygotowanie pracy pisemnej	3
Przygotowanie do zajęć	2
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 25
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
B2.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej
B2.K3	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej
B2.K4	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy
B2.U1	Absolwent/ka potrafi wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów
B2.U3	Absolwent/ka potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela
B2.U4	Absolwent/ka potrafi nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym
B2.U5	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów
B2.U6	Absolwent/ka potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie
B2.U7	Absolwent/ka potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju
B2.W1	Absolwent/ka zna i rozumie system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty
B2.W2	Absolwent/ka zna i rozumie rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela
B2.W4	Absolwent/ka zna i rozumie zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami